

освіти і науки України. – 1109. – Режим доступу до ресурсу:
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/file/v0855290-09>.

4. Шевчук Г.Й. Проблеми доступності вищої освіти для осіб з особливими потребами в Україні [Електронний ресурс] / Шевчук Г.Й. // «Молодий вчений». – 2018. – Режим доступу до ресурсу:
<http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/1/194.pdf>.

Єрошенко К.М., аспірантка,
Академія праці, соціальних відносин і туризму
yeroshenko.km@socosvita.kiev.ua
Науковий керівник: **Семигіна Т.В.**,
доктор політичних наук, професор,
Академія праці, соціальних відносин і туризму
semigina.tv@socosvita.kiev.ua

МОЖЛИВОСТІ ПАРАПРОФЕСІОНАЛІВ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ У ПОПЕРЕДЖЕННІ ГЕНДЕРНО-ОБУМОВЛЕНОГО НАСИЛЬСТВА

Кількість зафіксованих випадків гендерно-обумовленого насильства в Україні змушує шукати дієві рішення. Так, якщо подивитися дані дослідження поширеності насильства щодо дівчат та жінок, станом на 2014 рік 22% жінок в Україні віком від 15 до 49 років пережили фізичне та /або сексуальне насильство [1, с.53].

Йдеться про кожну четверту жінку. З 2017 року в Законі України «Про безоплатну правову допомогу» передбачено надання безоплатної правової допомоги особам, які потерпіли від домашнього насильства або насильства за ознакою статі [2], водночас, за статистикою місцевих центрів з надання безоплатної правової допомоги, до них звернулося протягом 2018 року менше 1000 осіб з цією проблемою (питання гендерно-обумовленого насильства, обмеження і поновлення дієздатності та питання, пов'язані з наданням психіатричної допомоги в примусовому порядку, становлять 1,4% (або 1051 випадок) від усієї кількості питань, з якими зверталися до центрів) [3].

Проблема вирішується досить повільно через низку чинників, з-поміж яких одним з ключових можна вважати те, що потерпілі не звертаються по допомогу. На це є кілька причин, наприклад, люди переконані, що вони не зможуть отримати потрібної соціальної чи правової допомоги, люди не хочуть зізнаватися в проблемі та не довіряють установам, окрім того – висока суспільна толерантність до проявів насильства в побуті [4, с.109].

У цьому випадку можуть допомогти вирішити проблему парапрофесійні соціальні працівники. Парапрофесіонал у соціальній роботі – особа, яка бере на

себе функції, притаманні соціальним працівникам, але не має освіти в галузі [5, с.6]. На відміну від волонтера, парапрофесіонал отримує спеціальні знання та навички для виконання цих функцій [6, с.12]. У малих громадах парапрофесіонали відіграють особливу роль, зокрема, в питаннях подолання гендерно-обумовленого насильства. Вони займаються просвітницькою діяльністю щодо зменшення рівня толерування побутового насильства в громаді, а також виконують функцію брокера послуг, знаючи порядок взаємодії служб та їх повноваження та локації. Ключовим тут є те, що парапрофесіонал постійно перебуває в громаді, щоб до нього звернутися, не потрібно оформлювати документи чи ходити до установи - можна зателефонувати й призначити конфіденційну зустріч, адже люди схильні довіряти тому, кого вони знають.

Список використаних джерел

1. Волосевич І. Поширеність насильства щодо дівчат та жінок [Електронний ресурс] / Волосевич І., Коноплицька Т., Костюченко Т., Міханчук Д., Марценюк Т. // Київ: Фонд народонаселення ООН. - 2015. - 57 с. - Режим доступу: <https://ukraine.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/GBV%20prevalence%20survey%20%20UA.pdf> (дата звернення: 30.01.2019).

2. Про безоплатну правову допомогу: Закон України : за станом на 02 жовтня 2018 р. / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3460-17> (дата звернення: 30.01.2019).

3. Статистичні дані щодо діяльності системи безоплатної вторинної правової допомоги // Основні статистичні показники діяльності місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги// Розподіл клієнтів за категоріями осіб, які мають право на БВПД. - 2018. - Режим доступу: <https://legalaid.gov.ua/ua/statystychni-dani/2174-mistsevi-tsentry-2018-rik> (дата звернення: 30.01.2019).

5. Качинська М. Взаємодія поліції та громадськості як форма превенції насильства в сім'ї // Visegrad Journal of Human Rights. 2017. № 1/2. С.108-112.

6. ParaProfessionals In The Social Service Workforce: Guiding Principles, Functions And Competencies // Interest Group On ParaProfessionals In The Social Service Workforce. 2017. 52 p.

7. Єрошенко К.М. Формування компетентностей парапрофесіоналів соціальної роботи (на прикладі навчання громадських радників) // Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна». 2017. № 14. С. 12-15.